

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

Cap. III. Fundatio particularium Religionum iuxta diuersos earum fines, qui
ad septem reducuntur

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

ATTENDE igitur, Religioſe, ne ab excelſo illo ſine degeneres, quem in be-
 tu tuo quaerere profiteris: ne te ipſum abieciat: ac deprimas, ut in poſterum
 viuas mundo, hoſti tuo; nec carni, ancilla tua; nec tibi ipſi, qui iam non
 tuus; nec ſolacium inuenire potes in abiecto ad eod. ſine. qualis tu ipſe es:
 cum iam te ipſum *lauaueris ſupra te*, ut Deo tuo te coniungeres, au-
 gares: uiue ipſi Deo tuo; & cum eius Apoſtolo dic: *ego per legem, legimus
 ſum, ut Deo uiuam. Chriſto confixus cruci*: Per legem ſpiritus, & peccatum
 mortuus ſum, legi carnis, legibus mundi, & amoris proprii: ut ſoli Deo
 uiuam: pro cuius amore clauſum trinum uotorum confixus ſum cruci me-
 demptoris, ut ipſe uiuat in me, & ego in eo, in aeternum Amen.

CAPVT III.

FUNDATIO PARTICVLARIVM RELIGIONVM
 iuxta diuerſos earum fines, qui ad ſeptem precipuos reducuntur.

PRIMUM, quod Sapientia diuina in hac Religionis domo, quam
 adificauit, ad eius pulchritudinem & firmitatem fecit, illud ſi in
 exciderit columna ſeptem, quibus totum adificium inniteretur, & inſu-
 retur: quae (iuxta id quod S. Gregorius de Eccleſia dicit) ſunt particulae
 Religionum multitudo quae diuerſis ſuis Inſtituti: Statum hunc ſuſtinet
 & multitudo uirorum Apoſtolicorum, qui uita & d. etrnam luam cum
 diuino, eas fundarunt & conſeruant in perfectione, quam profiterentur.

Cum enim diuina Sapientia multas & varias habeat uias & rationes
 ad perfectionem ducendi; nec ſit poſſibile, eodem homines, omnes illas
 as tenere: ita rem diſpoſuit ac direxit, ut eſſent uariae Religiones, uariae
 Inſtituta, quae poſſent uarijs perſonarum generibus accommodari: oſtendit
 ex una parte inſtimabiles gratiae ſuae theſauros, & pulchritudinem Chri-
 ſtianae perfectionis, quae una cum ſit quo ad interiora, habet tamen quo
 exteriora admirandam uarietatem. Nam una eademque charitas & amor
 Dei, & proximi (in quo, teſte S. Thoma, ſubſtantialis Chriſtianae uita ac
 Religionis perfectio conſiſtit) producit multitudinem actuum: & Exerci-
 tiorum, quibus ipſa Religio, quaſi a Regina ſeſcens a dextris aterni
 eſt mirifice exornata, & omnis gloria eius interior apparet in ſimbrijs aureis
 terius circumamicta uarietatibus, cum tanta Regularum, Conſtitutionum
 Ceremoniarum, Veſtimentorum, Exerciſtorum ac Miniſteriorum uarietate
 te: ut qui haec omnia perpendat, magis obſtupeſcat, quam b Regina Salomonis
 cum uidit ordinem rerum & ſeruatorum in domo Regis Salomonis.

q Thren. 3.
 24.
 Galat. 2.
 10.

7 colum-
 nae ſunt
 multitudo
 particul-
 rium reli-
 gionum.

I.
 Non eſt
 poſſibile
 omnes eaſde
 uias tenere

1. q. 184.
 1. 1.

1. Pf. 44. 10.

1. b; Re. 10 5.

Ex

Ex altera etiam parte, per hanc veritatem prospicit sapientia diuina ea, quæ ad ipsorummet hominum bonum expediunt, quorum cum sint varia ingenia, & naturales propensiones, ac vires inæquales: alij amant solitudinem; alij cupiunt inter plures habitare; alij propendunt ad contemplatiuam MARIE vitam; alij ad actiuam Marthæ; alij adhibent magnum in penitentij seueritatem; alij in eisdem sumendis sunt molliores. Vt autem omnes perfectionem Religiosam obtinere possent, constituit Religionum varietatem, vt essent propensionibus, ac facultatibus; & viribus omnium fidelium accommodatæ. Ad hæc ex temporum varietate oriuntur in Ecclesia variæ necessitates, aliæ spirituales; aliæ temporales nunc ob hæreticorum persecutiones, nunc ob ignauiam & incuriam Catholicorum ad quas necessitates reparandas diuina sapientia recentes erigit Religiones, cum accommodatis Institutis ad subueniendum Ecclesiæ in his angustijs ac pressuris. Denique tanta est humana miseria: vt eadæm Religiones, quæ magno seruore in vitijs ad perfectionem contendebant, sensim tepescant, & in spiritu inueterascant, quibus interdum euenit, quod in illa Nabuchodonosoris cisterna fuit delineatum, cuius caput quidem erat ex auro optimo, pedibus autem & brachia de argento, venter & femora ex ære, sibi ferrea, pedum quadam pars erat ferrea, quadam autem siliis. Ita in Religionibus sæpè descenditur per suos gradus a seruore perfectæ charitatis vsq; ad tepiditatem vite terrenæ. Quæ obtem diuina prouidentia nunc excitat viros Apostolicos; qui eas reformat, & rebus aliquibus recentibus additis, in pristinum seruorem restituant: nunc nouas erigit Religiones, quæ nouo seruore suum cursum auspicentur. Et cum omnia noua placeant, adferantque admirationem; plures homines illæ ad se trahunt, qui sequantur perfectionem, quam DEVS noster in domo sua statuerat renouare. Quæ omnia clariùs intelligentur ex particulari horum Institutorum varietatis declaratione.

§. I.

QVAMVIS septem columnarum numerus (vt ait S. Gregorius) non significet multitudinem determinatam, sed perfectionem in ea, hoc est, necessariam multitudinem ad domus Dei conseruationem: licet nihilominus Religionum varietatem ad septem ordines reducere: eò quod septem sint præcipui fines, ad quos illæ, varijs actionibus & operibus triplicis vite, Contemplatiuæ, Actiuæ, & ex vtraque Compositæ tendunt. aliquæ enim magis eminent in operibus amoris & cultus Dei; aliæ in operibus penitentia & abnegationis sui ipsorum; aliæ in operibus misericordie erga proximos.

PRIMVS Ordo est Anachoretarum siue Eremitarum, qui tanquam finem sui Instituti, respiciunt contemplationem, secedentes ad loca secreta

12
Sapientia diuina prospicit quæ ad hominum bonum pertinent.

3.
Religiones eriguntur vt succurratur ecclesiæ necessitatibus

4
c Dan, 2 31.

Omnia noua placeant.

Li. 17. mor. cap. 17.

Ex Cassian. col. 14. c. 4. D. Thom. 2 2 q. 188.

Ordo primus Religiosorum est eremitarum.

& fugientes hominum consortia: vt orare, & liberius cum Deo suo
 possint. In qua re imitantur secessionem Eliæ & S. Ioanis Baptiste; imitatio
 ipsius Sapientie incarnatae, quæ statim post Baptismum secessit a multis
 per spatium *quadragesima dierum* exercens vitam contemplatiuam: quæ
 postea sequuti sunt, qui huiusmodi vitæ fuerunt columna, sancti scilicet
 Paulus, Antonius, Hilarion, Macarius, Simeon, & alij multi quorum; alij
 in sepulchris sese abdebant; alij stabat super columnas; alij in montibus
 alij in speluncis desertis habitabant. quam viuendi rationem Deus appro-
 babat, magnisq; miraculis & singularibus fauoribus ita commendabat
 eis tanquam illicitis permoti multi eos imitarentur. Ex quo factum est
 in Aegypto, Syriaque deserta magna huiusmodi Religiosorum multitudo
 conderentur. Et ita quodammodo implebatur quod dixit Iaias: *b. Iaias
 deserta & inuisa, & exultabit solitudo, & florebit quasi lilium.* Germinat
 enim infinitam Virginum & continentium multitudinem habitantem
 in desertis, contemplantium *gloriam Domini, & decorem Dei nostri.* Sed
 cum hæc solitudinis ratio successu temporum euaderet periculosa: quæ
 quamuis ibi esset tuta Castitas, & contemplatio magis quieta: at (vt quædam
 S. Abbas bene expertus dixit) votum Paupertatis aliquid de suo splendore
 amittebat, ob curam & sollicitudinem ciborum vestium, & reliquarum
 rerum, quæ erant ad vitam ducendam necessaria; & ipsum votum Obedi-
 entie, quod est inter reliqua præcipuum, non habebat, occasionem, quæ
 excresceretur; sed potius erat occasio, vt proprium Iudicium propriaque valen-
 tia præualerent, cum magno periculo in superbie abyssum incidendi.

2.
 QUARE diuina Sapientia secundum Religionis ordinem constituit Mon-
 achorum scilicet Cœnobaritum, qui in cõmunitate sub vnus Prælati obedi-
 entia viuerent; cuius finis (vt refert ipse Cals.) erat propria voluntatem man-
 ficare, nimiamq; sui ipsorum sollicitudinem depõnere: disponentes se ad ob-
 templationem per continua exercitia obedientie, ac fiducia de guberna-
 tione & prouidentia Dei per ipsos Prælatos, ad imitationem ipsius met
 mini; qui cum esse æterni Patris Sapientia, c subieci tamen se se hominibus
 d descenditq; de celo, non vt faceret voluntatem suam sed eius, qui miserat eos
 Hic ordo habet in se, quod bonum est Anachoretarum: Contemplationem
 scilicet tanquam finem, absq; eo, quod erat apud illos periculosum: hic enim
 habet magna subsidia ex Societate aliorum Religiosorum eiusdem Proba-
 tionis; & ex directione Superiorum: quare tanquam magis tutum eum fã-
 dauit & constituit in Oriente S. Basilius: reducens (vt ait de eo S. Gregorius
 Nazianzenus) Monachos per deserta separatos ad cœnobia, præscribens
 eis Regulas & constitutiones fini & votis ipsorum ac commodatas. In Or-
 cidende autem eundem ordinem instituit S. Benedictus; ex cuius

a Matt. 4.1.
 Christus
 vitam ere-
 miticam
 exercuit
 per 40 dies

b Isa. 35.1.

Apud Cass.
 coll. 16. 5. 3.

Supra e. 8.
 Ordo reli-
 gionis se-
 cuodus
 cœnobarita-
 rum.

e Luc. 1. 3.
 d Jon. 6. 38.
 huius Or-
 dinis velut
 finis est
 contem-
 platio.
 Oratio in
 laudem S.
 Basilij.

multæ alię Religiones, quas Monasticas vocam⁹. prodierunt: inter quas valde præluet Religio Carthufianorū, cuius S. Bruno fuit fundator: eò q̄ habeat plus de solitudine, & minus de conuerfatione, etiam inter iplos Religiofos.

Hic affinis est tertius Ordo: cuius finis est propria perfectio; ita vt ex iplo Instituto nihil agant cum proximis. Perfectioni autem suæ varijs vijs attendunt, nam aliqui excellunt in exercitijs diuini cultus, orationis vocalis honorantes Deum canticis & choris prolixioribus; celebrantes magna sollemnitate officia diuina, implentes ea ratione quod valde proprium est domus Dei, vt sit e *Domus Orationis*. Alij excellunt in seueris exercitijs penitentiarū & asperitatum externarum, induentes se pannis crassis & cilicijs, & nudis pedibus incedentes, abstinentes à carnibus, imò etiam aliqui à lacticijs; & alias laudabiles suscipientes mortificationes, vt carnem suam spiritui subijciant, *f. semper mortificationem Iesu in corpore suo circumferentes; & g. stigmata Domini Iesu*, (vt ait Apostolus) *in corpore suo portantes*, vt eum imitentur.

QUARTVS Ordo est Religionum habentium finem proprium opera misericordię corporalia in bonum proximorum, siue gerendo curam infirmorum in Xenodochijs, siue peregrinos hospicio excipiendo; captiuos redimendo; aut laborando in quærendis elemosynis pro indigentibus; aut varia Marthæ officia exercendo in Bethania, quod interpretatur domus obedientiæ: eò quod in his omnibus operibus ab ea dirigantur; ministrantes sicut Martha corporaliter ipsi Christo in eius pauperibus, eorumque necessitatibus subueniendo: quæ necessitates motiua quædam fuerunt, vt viri aliqui sanctitalium Religionum professionem inuenirent ex inspiratione Sapientiæ diuinæ, quæ vniuersalis est omnium prospectrix.

Hic etiam ortus est quintus Ordo Religionum, quas Militares appellamus, quarum finis est armis Ecclesiam à visibilibus eius hostibus propugnare, vt in pace, & absque aliquo impedimento attendere possit ad res spirituales; & subsidio esse Christianis oppressis ab infidelibus: eò quod hoc sit opus misericordię valde placens Deo, qui dixit: *h. eripite pauperem, & egenum de manu peccatoris; liberate*. Neque parua censenda est charitas, quam hic & proximè præcedens ordo proficitur: siquidem tales Religiosi vitam propriam offerunt pro vniuersali Ecclesiæ bono, aut pro seruitio alicuius infirmi peste infecti, aut pro redemptione in captiuitate detenti, exponentes etiam periculo propriam libertatem: vt alij eam recipiant, & non pereant.

SEXTVS Ordo est Religionum profitentium vitam mistam, contemplatiuam scilicet & actiuam in suis optimis operibus; qualia sunt misericordię spiritualia in bonum animarum, confessiones excipiendo, conciliando, docendo, & consiliū præbendo. Quam ob causam occupantur & ipsi in studijs scientiarum humanarum ac diuinarū: quæ ad huiusmodi ministeria

Author ordinis in occidente S. Benedictus.

3. Tertij ordinis finis est propria perfectio. c. I. p. 56. 7.

f. 2. Co. 4. 10. g. Gal. 6. 19.

4. Quarti ordinis finis sunt opera misericordię corporalia.

5. S. Thom. 2. 2. q. 188. a. 3. Quintus ordo militarium. h. Psal. 81. 4.

6. Ordo profitentium vitam mistam.

præstanda sunt necessaria: dāt tamen suum tempus orationi, & contem-
 plationi, ut hauriant quod alios doceant, ad imitationē Saluatoris, qui vni-
 versæ vitæ suæ annis nocte vacabat orationi, die verò prædicationi ad commo-
 dum proximorum. Et quoniam hic finis excelsior est; eò quodd amplexatam
 trumq; actum charitatis, amoris scilicet Dei, & proximi circa bonam
 quæ præstant corporis bonis: id eò hoc Institutum, ex hac parte (vnde
 Thom.) est cæteris præstantius: quod profitentur multæ Religionēs
 dicantes, spiritualibus hisce armis assistentes Ecclesiæ: ut eam ab hære-
 tueantur, & conferuent; Catholicorum verò spiritum ad maiorem pietatem
 estimulent. Quam ob rem, cum Ecclesia esset in huiusmodi angustiis
 citavit D.N. insignes duas Religiones Mendicantes; sub sanctis Dominico
 & Francisco: quemadmodum ipse revelavit summo Pontifici, qui tunc
 Ecclesiæ præsidebat, ostendens dormienti, Ecclesiam S. Ioannis Lateranensem
 minari ruinam, quam duo illi Sancti humeris appositis sustinebant. Quo
 merito & illi, & ipsorum Religionēs dicuntur Ecclesiæ columnæ; & eas
 sextæ, quæ sustentat domum & statum Religiosum.

EIDEM est valde similis *septimus* Ordo Religionum, quæ dicuntur
 ricales, Religiosorum scilicet Clericorum, quoniam habentes finem, qui
 proximè præcedentes non solum perfectioni propriæ attendentes, sed
 iam perfectioni proximorum: adiuuantes suis ministeriis Prælatos &
 scopos in rebus aliquibus, officiorum eorum propriis. & hic ordo
 in Ecclesia institutus ab ipsismet Apostolis, quemadmodum
 Pius IV. Pontifex in Bulla quadam Canoniorum Regularium, quæ
 fert Nauarrus. Nā in ipsis Ecclesiæ initijs oēs Clerici obstringebant se
 Castitatis, Paupertatis, & Obedientiæ: nihil proprii habentes, sed ex
 cōmunitatis, in qua degebāt, se sustentantes. Sed, cū sensim feruor ille,
 ac veritas in teperceret, S. Aug. eū in sua Diocesi reuocauit; custodiēs, ut
 hanc Clericalis status perfectionē; & omnibus suis viribus alios exhortans
 ut imitarentur. Ex quo disciplina illa ad alias etiam multas Dioceses
 & nunc etiam durat in multis Cathedralibus Christianitatis Ecclesiis.

SED nostris hisce temporibus voluit Sapiencia diuina septimæ huius
 columnæ addere, tanquam eius partem, Societatem Iesv; quam Tridentinum
 Concilium Religionem appellat Clericorum. Videns enim, quam grauiter
 premeretur Ecclesia propter hæreses, quæ in Regionibus septentrionalibus
 recens erant exortæ; & propter Catholicorum relaxationem & frigiditatem
 circa vltimum Sacramentorum, & bonam filiorum educationem, in
 Patri nostro S. Ignatio foundationem suæ Religionis, & ministeria, quibus
 pus erat ad tot necessitates reparandas, & ut speciali voto sese obligaret
 obediendum Pontifici, ut irent ad loca hæreticorum, & gentilitium, ut

129. 188.
 n. 6.
 Huius or-
 dinis insti-
 tutum cæ-
 teris præ-
 stantius est

7.
 Ordo reli-
 giosorum
 clericorum
 Vide Platū
 lib. 2. de bo-
 stat. rel. c. 23

In c. statum
 mu. 10. q. 3.
 nu. 6. & 8.

Sess. 25. c.
 Decreto de
 Regul. c. 16.

holicam fidem vel defenderent ab hæreticis, vel plantarent inter gentiles: suisque concionibus & exhortationibus homines permouerent, ad exercitia orationis & frequentiam Sacramentorum, Cõfessionis, & Cõmunionis magna cura illa administrando; & præferea doctrinam Christianam pueros & etadem plebem docendõ; & in omni bonorum morum genere eos instruendo: instituit quoque scholas, vt docerent iuuentutem legere, & scribere, litteras humaniores, & scientias naturales, sacramque Theologiam; diligentem dando operam, vt simul cum litteris virtutes imbiberent. Quæ ministeria aded sunt Religioforum propria, vt Iosephus Iudæus loquens de E-dessenis (siue illi essent Religiosi suæ legis, siue qui ad Christianismum conuerterebantur, vt supra est dictum) dicas: quod cum illi castitatem seruarent, nec proprias haberent proles: suscipiebant alienas in ætate tenera, vt eas docerent, suosque pios mores illis instillarent. Quod si Religiones Monasticæ; quæ à communi consortio magis sunt separata; hoc munus exercuerunt, vt constat ex S. Basilio, & S. Benedicto: quantò aptius id præstare poterunt Clerici? ideoque vtrisque præscripsit sexta Synodus, vt Presbyteri & Monachi in suis Monasterijs & Ecclesijs scholas haberent, in quibus fidelium liberi benè instituerentur.

CAPVT IV.

EXCELLENTIÆ SEPTEM HORVM ORDINVM Religioforum, & eorum firmitas in persecutionibus.

EST illa status Religiosi columnæ in proximo capite posita, tanta varietate exercitorum & maiorum sunt expolita; & tot scientiarum ac virtutum splendore & elegantia exornata, vt facillè prodant infinitam artificis, qui eas ad gloriam suam expoliuit, sapientiam. Primum enim, quemadmodum Ecclesia ipsa Catholica in omnibus statibus iustorum, quos habet, innititur septem columnis septem virtutum, quas Cardinales & Theologicas appellamus, Fidei scilicet, Spei, & Charitati; Prudentiæ, Iustitiæ, Fortitudini, ac Temperantiæ, cum septem Sancti Spiritus donis, quæ illas adiuuant, & in earum actionibus extollunt, ad conseruationem & perfectionem iustorum. Ita etiam Dominus noster fundauit domum Religionis cū omnibus suis Ordinibus & Institutis supra septem speciales virtutes, quæ actionibus suis valdè perfectis, columnarum instar, eam sustentant: Castitatē scilicet perpetuam, Paupertatem voluntariam, Obedientiam & Subiectionem proprijs suis Prælati; & Religionem siue deuotionem, ex qua vota procedunt, quibus illas confirmat; Charitatem fraternam cum multorum conuictione & vniõne in eadem vitæ ratione; fugam sæculi, qua Pa-

Lib. 2. de bell. Iud. c. 7

Regul. 192. fusi c. 4. § 5.

Mirabilis Dei sapientia in ordinum fundatione.

Virtutes septem religionis.